

hvad der forlanges af en Soldat. Kunne de Herrer desuden ganske se bort fra, at vi leve i en Tid, hvori alle Mennesker stille større Krav til Livets Fornødenheder end tidligere? Allerede i min Soldatetid, i 1848—49—50, gav man os 20 β daglig, og at 32 β nu skulde strække længere til Livets Ophold end 20 β ; dengang tror jeg ikke. Jeg har selv prøvet at leve af mine 20 β , og jeg har faaet at føle, hvad det vil sige, og deri maa de Herrer finde en Undskyldning for, at jeg er lovlig varm, naar vi komme til at tale om den Slags Ting; thi den, der har havt Skoen paa, veed bedst, hvorledes den har trykket. Jeg behreder de Herrer Militære, og jeg gjør det i saa stærke Toner, som jeg er i Stand til, at de gjøre Forbring paa at være saa nøie inde i det, hvad der vedrører Soldatens Levemaade, at de kunne afveie i Kvintin, hvad han behøver til sit Ophold for at kunne præstere, hvad der fordes af ham. De Herrer skulde hellere vende Tingene om, og de skulde faae min Støtte, hvis de kom og sagde til os: De Herrer maa vide, at en af de første Betingelser for at kunne møde i Marken med en Hær, der er i Stand til at kunne gjøre sin Pligt, er den, at vi fande det gamle Ord: Uden O! og Mad er Selten Ingenting. Derfor forskaar jeg ikke, at de militære Herrer træde op, som de gjøre. De tale om det Finantzielle! Ja, det er Statterne, over hvem det kommer til at gaa ud; men naar vi Andre ville udrede, hvad der behøves, hvorfor ere de Herrer da imod, at vi forhøje Soldatens Løn? Maaſke er det, fordi de Herrer ere bange for, at de ellers ikke kunne faae den store Armee og de mange store Befæstningsanlæg, som de have i Hovedet. Derom kunne vi jo tale, naar den Tid kommer, da vi skulle have alle disse Ting, og jeg skal da nok møde de Herrer; men jeg vilde rigtig nok gjerne, at de først vilde staa os bi i at øve den Retfærdighed, vi her træve paa Soldaternes Begne. Det er smaaligt, det er Synd og stor Uret imod Soldaten, at man ikke vil unde ham at leve paa en anstændig Maade, og man skal ikke hyde mig, hvad der tidligere Krigsminister, General Naasløff, sagde, at Soldaterne kunde møde med deres Madpose hjemmefra. Der er Mange, som ikke kunne det, men selv om de kunde det, er det dog en uretfærdig Befætning. Man maa da hellere gaa til en Indkomstskat og fordele Byrden ligelig paa Alle, end at lægge en Stat over paa den Enkelte, selv om han er velstaaende, fordi han har en eller flere Sønner i Hæren. Det skulde, som sagt, gjøre mig ondt, om det ikke denne Gang kunde lykkes at naae til at hyde Soldaten saa meget, som er nødvendigt til det nødtørftigste Livsophold, og som dog er det, han med Rette kan forde.

Formanden: For at Forhandlingens videre

Gang ikke skal komme til at lide under en Uro, som Sagen ikke giver Anledning til, skal jeg henstille til ærede Medlemmer at holde personlige Bemærkninger og stærke Karakteristiker af Andres Udtalelser, saavidt mulig, borte. Med Hensyn til at den sidste ærede Taler særlig stillede i Udsigt, at han vilde gjøre Gjengæld med Hensyn til en Udtalelse, der var falden her i Salen, vil jeg gjøre opmærksom paa, at det Udtryk, der var brugt, nemlig „letfindigt,“ ikke blev brugt om noget Forslag, der var stillet her i Salen, skjøndt det ganske vist var holdt aabent, at der ogsaa her kunde fremkomme Forslag, der vare letfindige.

Fjord: Ganske vist er en Lønning til Soldaten af 55 Ore ikke stor. Jeg vil endogsaa sige, at den kun slaar til til det Nødvendigste; men jeg paastaar, at den ogsaa slaar til til det Allernødvendigste. Jeg skal lige overfor det ærede Medlem for Ribe Amts 1ste Valgkreds (Th. Kruse) sige, at jeg ogsaa har en Søn, som har været Soldat sidste Sommer, han har levet af sin Lønning undtagen til Smør — Smør faar han hjemme fra — men Lønningen er nu kun 45 Ore eller 22 β . Naar vi nu lægger 10 Ore til, saa paastaar jeg, at en Soldat vil kunne leve deraf. Men jeg skal for min Søns Vedkommende sige, at der ikke blev Noget tilovers, og der blev heller ikke Noget til Brændevin. Han drak nemlig ikke Brændevin og har aldrig drukkert det. Han kunde leve af Lønningen og det, uagtet han og jeg havde Raad til, at han kunde leve vel saa godt, om Lyften var dertil; men han ønskede at leve af Lønningen alene. Han kunde, som sagt, leve af Lønningen og det, uagtet han, før han blev Soldat, levede paa et Sted, hvor han fik et meget rundeligt Underhold. Dette fremsætter jeg blot som en Modvægt mod, hvad der er fremkommet fra det ærede Medlem for Ribe Amts 1ste Valgkreds. I øvrigt skal Ingen mere end jeg være villig til at unde Soldaten et rundeligt Tilleg; men jeg tror dog, at, naar man griber til at foreslaa 32 β , det da er noget for rundeligt.

N. W. Jensen: Det ærede Medlem for Viborg Amts 4de Valgkreds (Kjær) indrømmede selv, at han blev varm i denne Sag, og sagde, at dette maatte man ikke fortaente ham i. Jeg fik det Indtryk, at det ærede Medlem var vred, og der et gammelt Ordprog, som siger: Den, der er vred, har Uret. Jeg veed nu for Resten ikke, hvorfor det ærede Medlem just retter sin Brede mod mig. Jeg har ikke med et Ord talt om Marktetenderierne og Marktetendermaden, og jeg har ikke sagt, at der ikke kunde komme en Tid, da det var nødvendigt yderligere at forhøje Lønningen til Soldaterne; men jeg har sagt, at man skulde prøve det, der her er foreslaet, og naar det saa bevistes, at Lønningen ikke var tilstrækkelig, saa var der Anledning til at forhøje den yderligere.